

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vseh dan popoldne, kvartalni nedelje in prazniki.
 Številka: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m x 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglesi in poslana ter notice isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke pavšalno 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—	1	20—

Novi naročniki naj pošljejo v priložnično vedno po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje,
 Telefon št. 34.

Recepte sprejema le podpisane in začetno frankovane.
 Recepte ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.
Poštnina plačana v gotovini.

Gen. ravnatelj Gustav Pirce:

Kako je s Kmetijsko družbo?

O kmetijski družbi vladajo v Sloveniji vobče čisto napačna nazoranja in to tudi med inteligenco, saj niti oblasti ne poznajo njenega pravega značaja.

Kmetijska družba je pravzaprav le neke vrste zasebni zavod, ki pospešuje vse panoge kmetijstva v tehničnem oziru na znanstveni podlagi. Vse drugo njeno delo je postransko in ga je smatrati le sredstvo k namenu. Vsled svojega ustroja se navidezno pač zdi kot strokovna organizacija, nikakor pa ni stanovska. Kmetijska družba je to, kar pravi Nemec »Landwirtschafts-Gesellschaft«, ni kmetijska družba, kar se nemški zove »Bauernverein«.

Kmetijska družba, ki je do pred pol stoletja imela več ali manj značaj akademije, je sedaj že davno presnovana na podlagi društvenega zakona iz l. 1867. Pač je imela družba poprej pravico se nazivati »c. kr.« in v svojem pečatu nositi cesarskega orla ter je predsednika potrjeval cesar, a vse je bil brezpomembni lišp iz pričetka prejšnjega stoletja, ki je imel isto veljavo, kakor naslov »c. kr. dvornih založnikov«, katere je tudi cesar imenoval. O prevratu je samoočesbi umevno moral ves ta brezpomembni lišp izginiti.

V družbeno notranje delovanje se vtikati nima pravice nobena oblast, dokler družba stoji na podlagi obče veljavnih zakonov. Za družbeno delovanje so edinole merodajna njena pravila, ki jih nihče drugi nima pravice izpreminjati, kakor edinole družbeni občni zbor. Zaradi tega je bila ustna odredba deželne vlade iz meseca novembra popolnoma neveljavna, glasom katere se je odstavil takratni predsednik, dal družbi drugačen naslov in se je njen delokrog razširil na celo Slovenijo. Sicer se je pa družba te neveljavne odredbe le toliko držala, kakor je bilo prav in kakor bi bila samoodsebe storila. Razpoloženje o prevratu je zakrivilo, da se uradno od strani družbe ni pravilno reagiralo na nedopustno vmešavanje v njen delokrog, katero je bilo v nasprotju z družbenimi pravili.

O neumljivi naivnosti govori tudi dejstvo, da je baže že izdelan organizacijski načrt kmetijske zbornice za Slovenijo, ki kar preprosto razpušča »kranjsko« kmetijsko druž-

bo in konfiscira njeno imovino, dasi je družba s svojim imetjem vred po vsem nekaj zasebnega. O razpustu kmetijske družbe sme sklepati pod posebno strogimi pogoji edinole družbeni občni zbor, ki istočasno sklepa, kaj je storiti z družbeno imovino. Kaj takega se je z zasebnim društvom moglo zgoditi le v stari Avstriji, ki je že enkrat l. 1787. pod ialovimi prevezami konfiscirala družbeno premoženje, ki je pod enako pretvezo zatrla »Slovaško Matico« in l. 1914. »Slovensko Matico«. Časi takih azijskih činov so pač minuli.

Odstavitev dr. Lampeta kot družbenega predsednika je bila popolnoma neveljavna in tudi nepotrebna, saj je dr. Lampe sam imel toliko takta, da bi bil prav gotovo samoodsebe resigniral. Sicer se pa nikakor ne strašim, če na tem mestu javno izpovem, da je bil rajni dr. Lampe najboljši in najsposobnejši družbeni predsednik od l. 1867. On edini od vseh predsednikov v tej dobi je redno prihajal v družbeno pisarno, se je briga za neno poslovanje, je celo v odsotnosti tainika zanj delal in je deanski in s pogumom prevzemal odgovornosti za silno kočljivo stvari, ki so se dogajale med vojo, zlasti v boju s civilnimi in vojaškimi koristmi. Vrhutega je dila rajnega predsednika dr. Lampeta pri nas redka lastnost, da je združeval s svojo veliko izobrazbo tudi visoko družbno etiko.

Razveljavljenje občnega zbora kmetijske družbe z dne 30. decembra 1919 po predsedništvu tukašnje deželne vlade, je za družbo popolnoma brezpredmetna, ker do kaj takega vlada sploh ni imela pravice.

Sicer pa družbeni občni zbor 30. decembra 1919 dejanski ni bil veljaven, kajti on ni bil pravilno sklican, kakor zahtevajo družbena pravila. In večina došlih delegatov ni bila od občnih zborov podružnic pravilno izvoljena, odnosno sploh ni bila izvoljena, ali celo brez vednosti podružničnih odborov na občni zbor poslana. Sploh je bila cela vrzioritev tega družbenega občnega zbora nevredna velike preteklosti kmetijske družbe.

* V tem naziranju se g. piscem ne moremo strinjati. Uredništvo.

Zaradi tega se letošnji občni zbor kmetijske družbe »mora« tako vršiti, kakor bi imenovanega občnega zbora niti ne bilo in celo v slučaju, če bi letošnji občni zbor rešene točke dnevnega reda naknadno odobril, bo vsekako postaviti na dnevni red tudi volitev predsednika, kajti rajni dr. Lampe je ostal pravilno izvoljeni družbeni predsednik, ki ga nihče ni imel pravice odstaviti, in ker je slučajno umrl, bi veljala pravilna izvolitev predsednika samo še za ostalo njegovo upravno dobo, ki poteče šele na letošnjem občnem zboru.

Ker nima nihče pravice samovoljno izpreminjati družbenih pravil, zato je sedaj sklicati občni zbor kmetijske družbe tako pravilno, kakor vevajajo družbena pravila, in sicer z istim dnevnim redom, kakor 30. decembra l. l., samo da je dati na dnevni red tudi poročilo o družbenem delovanju in zaključku družbenih računov za l. 1919. ter volitve vseh funkcijonarjev glavnega odbora, katerim letos poče njih opravilna doba. Pri tej volitvi se bo vsekako moralo ozirati na zadostno zastopstvo udov iz Dolenje Štajerske in Slovenske Koroške, čemur ne stavijo družbena pravila in sedaj veljavno družbeno pravo nikakih ovir. Pri tej priliki naj razoršim napačno domnevanje, da imajo imenovani odcepilni deli od bivših kronovin kaj pravice do kakega deleža na premoženju Štajerske kmetijske družbe v Gradcu, ali deželnega kulturnega sveta v Celovcu in to iz prav preprostega razloga, ker ti korporaciji, kakor vse druge podobne v bivši Avstriji, sploh nimajo nikakega zasebnega premoženja. To deistvo je samonasebi nalaga izvestnim politikom potreben takt, da se ne vtikajo v zadevo končne ureditve glede iznmembe zasebne »kranjske« kmetijske družbe v kmetijsko družbo za Slovenijo.

Umestno je, če se enkrat dotaknem vrašanja, zakaj se je pričela vmešavati od časa do časa na občne zbore politika v kmetijsko družbo za Kranjsko, kar se v nobeni drugi kronovini bivše Avstrije ni godilo, celo, ker družbeno delovanje ni bilo nikdar strankarsko in se v družbi sploh ni nikdar politiziralo. Na to vrašanje, ki ima svojo posebno zgodovino in svoje tajnosti, bo malokdo vedel odgovoriti, oziroma bo malokdo hotel priznati prave vzroke. Politični boi za kmetijsko družbo, ki je bil

vselej skrajno smešen, kajti redno se je šlo za osebe in pri zadnjem občnem zboru celo za osebe odborikov enemiste stranke, ki so vsaj toliko sposobni, kakor oni, s katerimi se jih je hotelo zamenjati, se je razvnel edinole zaradi družbenega nad sto let starega priskrbljevanja gospodarskih potrebščin svojim udom, ki so ga smatrali popolnoma ponedolžnem kot oviro razvoju in vzrok izgubam »Gospodarske zveze«. Družbo spraviti v take roke, ki ne bi bila več v tem pogledu nevarna in da bi se lahko kmetovalcem za njih gospodarske potrebšchine diktirale poljubne cene, to je bil vsikdar edini povod vmešavanju v družbo pod krinko politike. V tem zmislu se že 20 let kar naprej dela in še lansko leto se je od družbe zahtevalo, da ukine priskrbljevanje gospodarskih potrebščin svojim udom. Pripetilo se je, da je družba s politično pretvezo prešla v druge roke, in kaj se je zgodilo: Prišli so preklinjat, a so blagoslovljali! Nikomur ni znanih toliko tozadevnih zakulisnih mahinacij nego meni. Na družbenem strokovnem delovanju, ki je edino merodajno, se pa ni nihče nikdar spotikal.

Za lanski občni zbor se jaz nisem prav nič briga, nisem nikogar opozoril na napad, ki se pripravljaja, dasi sem dobro zani vedel in jaz niti enemu članu nisem ne pismeno in ne ustno naznanil, da kandidiram za predsednika, ker tega sploh nisem nameraval. Kdo je mojo kandidaturo prvi sprožil, bo menda gospodi tako dobro znano, kakor meni. Nisem reagiral na nizkote napade na mojo osebo vsled lanskega občnega zbo-

ra, ki jih pripisavam sedanjim splošnim podivjanosti. Nekaj pa na tem mestu ne bom zamočal, kar gotove kroge posebno boli, in to je nespobitno dejstvo, da sem jaz iz Kranjske revne kmetijske družbe, ki sem jo l. 1884. prevzel, z borimi 556 plačujočimi člani, naredil v bivši Avstriji relativno najmočnejšo družbo s skoraj 25.000 člani, ki je imela edina kaj premoženja. Vse delo in vsa iniciativa je bila moja. V tem pogledu se na žalost marsikoga ne da prav nič preprekati, kajti vse stoji črno na bellem tiskano ali pisano v družbenih spisih in poročilih.

Ko bodo postale razmere zopet redne, bo naše kmetijstvo jelo tako naprej obratovati, kakor je prenehalo l. 1914., a produkcijo bo treba znatno pomnožiti ter bodo v to svrhu odslej naprej zelo važne smernice, ki jih začrtava v zadnjih letih tako močno se razvijajoča biologija, koloidna kemija in Tavoriev delovni sistem. Sedaj ko imamo poleg kmetijskega ministrstva v Beogradu svoje lastno poverjenstvo za kmetijstvo v Ljubljani, ko dobimo od vseh strank zahtevano kmetijsko zbornico za Slovenijo in imamo celo vrsto kmetijskih nakupovalnih organizacij ter se morda izpremini kmetijska družba v kmetijsko društvo, ter bodo tako nastale popolnoma drugačne razmere, potem bodo vendarle prejšilnej nastopili za blagor domovine resnično vneti možje, ki bodo ustanovili novo kmetijsko družbo s takimi smotri, kakor jih ima dose-danja, če ji je sojeno, da mora po 150 letnem zaslužnem delovanju ugasniti.

Vseslovenski trgovski shod.

V nedeljo 11. t. m. se je vršil ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union drugi vseslovenski trgovski shod, ki ga je otvoril predsednik slov. trgovskega društva »Merkur« g. Lilleg, ki je podal v svojem govoru kratko sliko stanja trgovskega stanu in pozdravil vesele deistvo, da se je pričelo gibati slovensko trgovstvo ter si ustanovilo zvezo trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo. Navzočih je bilo pri zborovanju nad 700 trgovcev, ki so živahno odobraval izvajanje g. Lillega. Izvoljeno je bilo na to sledeče vodstvo drugega vseslovenskega trgovskega shoda: Predsednik g. dr. Fran Windischer, podpredsed-

niki pa gg. Pilepič, predsednik zemaljskega saveza trgovaca in industrijalaca, g. Rudolf Sterneck iz Celja in g. Vilko Weixel iz Maribora. Dr. Fran Windischer je v svojem pozdravnem govoru izrazil radost nad tako sijajno manifestacijo slovenskega trgovstva ter izrazil upanje, da čim preje pride do udruženja jugoslovenskega trgovstva sploh in do ustanovitve centralnega gospodarskega sveta v Beogradu. Odposlala se je na to udanostna brzojavka s shoda Njegovemu Visočanstvu regentu Aleksandru v Beograd, na kar je g. predsednik pozdravil navzoče zastopnike raznih oblasti in sicer: Sekcijskega svetni-

Fran Govekar:

Soitanje.

(Dalje.)

In Danè je zvrnil čašo ter začel: »Torej! Tam na Šutni je živila s svojo staro materjo in šivala. Bila je le revna šivankarica, a po svoji lepoti kraljica. Pa se je tudi zavedala, da je na vso moč zala in da ji ni para daleč naokoli. Živa je bila, poredna, zgovorna in pogledati je znala, — oh, pravim vam, pogledati tako, da je človeku srce zakoprnelo, in zasmejala se je, da je vsakomur kri zavrela in pekla kakor topljeno železo. Dà, taka je bila Nežika. Z vsakomer je rada govorila, a znala je biti odrezava in pikra, da smo v zadregi stali pred njo in se sramovali svoje brezupne zaljubljenosti. Vsi smo morali za njo, a nihče se ni mogel pobahati, da je dosegel vsaj majhen dokaz resnične simpatije. Trpeli smo, obupavali in se prepirali med sabo, dà celo stegli se se zaradi nje. Ona pa se nam je smejala, se z nami šalila, nas pogledovala s svojimi satansko črnimi očmi ter nas je zakrivala z najljubljšim nasmehom. Vsako nedeljo se nam je zdelala krasnejša, mičnejša, zapeljivejša, pa tudi čimdalje manj dosegljiva.«

»Vi ste zdihovali in grulili, Verderber pa je zgrabil, držal in imel! Vi tepci, ki ne poznate ženske!« se je rogala rokavičarica Kavčič. »Ljubljanski krčmar je odrinil vse škrice in meščane! Sramota!«

Dà, dà, tepci smo bili vsi, le Verderber je bil pameten, čeprav smo ga imeli za najneumnejšega in čeprav smo bili prepričani, da ga zaradi njegovih rdečih las ne more trpeti nobena ženska!« je pritrjeval Danè. »On ni hodil v Kamnik ob nedeljah, nego le ob delavnikih, — on ni postajal ž njo po Šutni in ob Bistri, ampak sedel je lepo pri njej v izbi, plačeval za vino pa govoril o svoji kupčiji. Prokletje je bil pameten rdeči hudič! In na večer po delopustu jo je spremljal na izprehod v Mekinje, na Stari grad in drugam. Niti slutiti nisimo, kaj se godi za našim hrbtom. Ko je prišla zima, smo sanjariili po Ljubljani le o lepi Nežiki ter računali, kdaj se zopet vrne pomlad, da poletimo v Kamnik. Ko pa smo bili po dolgih mesecih zopet na Šutni, ni bilo Nežke več na izpregled. Konec je bilo naših upov! Zvedeli smo, da nam je med tem Verderber vse naše nade ubil in pokopal. Poletje namreč ni še minilo, ko je zavekala v izbi na Šutni rdečelasa deklica, ki ji je bil Verderber prezgodnji oče. Na jesen pa je bila Nežikina poroka. Lepa kamniška šivilja je postala tako ljubljanska gostilničarka, Verderber pa se nam je smejal z vso pravico. Dobil je proti volji vseh ljubljanskih fantov najlepšo ženo in najzajšo hčerko. In pšenica mu je šla naglo v klasje. Sami smo mu jo s svojim denarjem gnojili in še zmlatili povrhu.«

»Tepci ste bili in tepci ostali!« se je smejal Kavčič.

»Torej! In tepci ostanemo do smrti!« je priznal Danè. »Vsaka sužnost mine, a sužnost, cvetje so planili ulanci k ženskama, jima ovili

v katero te zajamejo lepe ženske oči, je večna in brez rešitve!«

Takrat pa sta pritekli iz kuhinje črnolasa mati Nežika in rdečelasa hčerka Metka ter sta vikali:

»Oficirji gredo mimo! In naš napis ogledujejo! Morda pridejo k nam!«

Vse je poskočilo in se ozrlo skozi okno na cesto. Mimo je korakalo troje ulanskih častnikov. Eden, ki je imel okrogel, rdeč obraz, je kazal s prstom na desko nad gostilniškimi durmi, znil par besed in vsi trije so se smejali. Nato so stopili v vežo.

»Jei, jei, res gredo k nam!« se je radovala Verderberica. »Metka, pobriši mizo in pogri drug prti! Pa stole odmakni . . . o, saj so že tukaj!«

Vrata so se odprla in z rožljanjem sabeli in z ženketom ostrog so vstopili ulani.

Že v veži so sneli z glav ogromne čelade s kvadratnim nastavkom, ki ga je nadkriljevala še poldrugo ped visoka črnorumenja perjanica. Temnozeleni vojni frak z dvema rdečo obrobljenima škricama, živordeči visoki zavrtnik in prav tako rdeče poprsje s svetlimi, zlatimi gumbi, širok bel kartuzni jermen čez prsi ter snežnobele ozke hlače v dokolenskih škornjih so dajali častnikom prav slikovito zunanost.

»Pri Herkulu!« je vzkliknil najmlajši ulanec, »kazalo ne laže. Pri treh gavtrožah! Tu sta že dve živi roži, a kje imate še tretjo?«

Kakor pastorkrili metulji na medu, kakor pastorkrili metulji na medu, so planili ulanci k ženskama, jima ovili

lehti okoli pasu in stikali s prsti po njih licili in laseh.

»Vsa Italija ne premore takih rožic, kakršni ima to vaše gnezdo!«

Verderberica je zacvetla kakor mak sredi žita in oči so ji žarele kakor črna demanta. Tudi Metko je zalila rdečica; sramovala se je, a vendar ji je bilo dobrokanje prijaznih in lepih ulancev očividno zelo všeč.

Najmlajši, vitek, visokostasen mladenič golega, žensko nežnega obraza jo je držal za obe roki in, sedeč široko razkoračen na klopi ob steni, jo je potegnil k sebi ter jo izpraševal nemško:

»Kako ti je ime, moje sladko dekletce?«

»Margareta,« je šepnila Metka s povešeno glavo in se sramežljivo ozirala v njegove temnomodre oči.

»Margareta! Uh, kako slovesno, dostojanstveno!« je protestiral ulanec in jo hotel pritisniti nase.

Iztegnila je roki in se z njima uprla v njegova široka ramena.

»Marga, Margica, Maca ali Macika je pravo ime zate, ti rdeča moja mucika! Joj! Kako krasne lase imaš! Kakor zlato in rdeč plamen se svetijo! — Pa tvoje oči, lojme, kakor temna noč in goreč kres! No, ne boj se me, deklica; — glej, saj te imam že rad in tvojo podobo bom nosil v srcu do svoje smrti, ki morda itak ni več daleč! In ponovljaj: »Smrt, Margica, smrt nam je za petami! Smrt, smrt!«

Smrt!

dr. Rudolfa Marna, zastopnika ministrstva za trgovino in obrt, zastopnika deželnega predsedstva vladnega svetnika dr. Hubada, finančnega delegata dr. Savnika in sekcijskega svetnika g. Bonača, zastopnika trgovsko obrtne zbornice predsednika g. Kneza, tajnika g. dr. Murnika in svetnika g. Perdana, zastopnika zveze industrijalcev predsednika g. Dragotina Hribarja, inž. Sukljeta in tajnika dr. Pavlina, zastopnika deželne zveze obrtnih združenj g. Franchettija ter končno med viharjem odobravanja zastopnika zemaljskega saveza trgovcev in industrijalcev predsednika g. Pilepiča, zastopnika trgovskih organizacij v Oseku, Vinkovcih in Zagrebu ter zastopnika zemaljske vlade v Sarajevu. — Shod so pozdravili na to v imenu ministrstva trgovine in obrti g. dr. Marn, za zemaljski savez trgovcev in industrijalcev g. Pilepiča, za zvezo industrijalcev g. Dragotina Hribarja ter za zvezo trgovskih gremijev in združenj g. Jelačin ml. na čigar predlog so se odposlale tudi protestne brzojavke glede rešitve reškega in jadranskega vprašanja.

Sledili so strokovno izborni sestavljeni referati in sicer v sledečem redu: Referat poverjenika za javna dela g. inž. Dušana Serneca: »Trgovina in industrija«; g. Fran Golob: »Organizacija našega trgovstva in pomen trgovine za naše gospodarstvo«; načelnik gremija trgovcev v Mariboru g. Vilko Weixel: »Naša trgovina«; g. Fran Zelenik: »Naloga gospodarske politike«; načelnik zveze trgovskih gremijev in združenj g. Jelačin ml.: »Slovenski trgovci in obrtni zakonodajci«; g. dr. Josip Hacin: »Naše trgovsko okolje«; in g. Ivan Mohorič: »Naše zahteve glede prometa in carinske politike«. Vsi ti referati so bili sprejeti z burnim odobravanjem in se je začelo v njih globoko razumevanje težnj trgovskega stana. Posebno pozornost je vzbujala izjava, da zahtevajo trgovci, da se dovoli trgovanje samo onim trgovcem, ki so bili legitimni trgovci že pred vojno, oziroma onim, ki so med vojno izšli iz trgovskega naraščanja. Na to so bili sprejeti sledeče resolucije:

Resolucije glede gospodarske politike.

1. V ta namen, da pridemo v državi do boljše gospodarske in trgovinske politike in da bode naša gospodarska politika vodena po enotnih načelih, zahtevamo, da se čimprej osnuje v Beogradu centralni gospodarski svet, v katerem bodo zastopane vse panoge našega gospodarstva. V takem gospodarskem svetu bo najboljša prilika, da se izpoznajo in razgovore gospodarski veščaki iz cele kraljevine.

2. Poudarjamo potrebo pravilne predvidevane valutnega vprašanja v zvezi zahtev naših in hrvatskih gospodarskih organizacij. V državi potrebujemo en novčen in za to svoj denar treba praviloma prodajati blago v tuzemstvu.

3. Nujna potreba je, da se urede državne finance. Pregleda treba o državnih dohodkih in izdatkih. Državne potrebe moramo pokrivati z davki in drugimi rednimi javnimi dajatvami, ne pa s posojili in tiskanjem papirnatega novca.

4. Potrebna nam je produkcijska statistika ter statistika izvoza in uvoza.

5. Vso pozornost je posvetiti domači produkciji živil ter v prvi vrsti zagotoviti živež za lastno prehrano po gospodarsko upravičenih cenah, kajti zagotovljena prehrana je prvi pogoj za vzdržanje reda v državi.

6. Odvišni domači pridelek mora z rednim eksportom preko mej zara-

di dosega ugodnejše plačnine blaga. Po možnosti se je ogibati v prometu s tujino kompenzacijskih pogodb in stremeti za tem, da pridemo do zagotovitve trgovinskih pogodb z inozemstvom. Vsako gospodarsko skupnost za avstrijskimi in ogrskimi deželami v obliki podonavske federacije ali unije odklanjamo. Trgovsko in prometno odnose s temi državami je urediti le potom trgovinskih pogodb.

7. V svrhu olajšanja in pospeševanja mednarodnega kupčijskega prometa nam je treba na važnih inozemskih tržiščih dobrih trgovskih reprezentantov.

8. Vzpostaviti gladkega prometa na železnici je posvetiti posebno pozornost. Reden promet na železnicah in na vodi je predpogoj gospodarskega uspevanja. V Ljubljani je zopet ustanoviti železniško ravnateljstvo.

9. Spricho silnih in vedno naraščajočih kreditnih potreb je nujno potrebno, da začne Narodna banka s svojim delovanjem v celi državi. Ustanovi naj svoje podružnice po gospodarsko važnih mestih, da pridemo v žiro - prometu do izravnave plačil in do možnosti eskomptiranja.

10. V devizni centrali je osredotočiti promet s plačilnimi sredstvi v tujino, voditi jo morajo prvoredni strokovnjaki, poslovali mora točno in hitro ter imeti po gospodarskih središčih svoje filijale z vso potrebno avtonomijo.

11. Naša država, ki se stoprav ureja in preureja, se nahaja v težavnih razmerah. Zato potrebujemo dobro, materialno zadovoljno in svoji nalogi doraslo uradništvo, ki mora ostati neodvisno od vsakokratnih političnih izprememb. Raje manj, a tisto dobro uradništvo. V državni upravi treba miru, stalnosti, politični vplivi je ne smejo motiti. Za nameščanje javnih uslužbenecv mora biti odločilna stvarna in strokovna kvalifikacija vsenovsod, tudi v centralnih uradih, nikdar pa strankarska pripadnost.

12. Vsa naša javna mesta opozarjamo na rastoče kreditne potrebe trgovine in industrije. Dolžnost državne, zlasti finančne urave je, da vodi temeljit račun o prevažni vlogi naših denarnih zavodov vseh vrst v našem gospodarstvu. Nujna gospodarska potreba je, da upravna oblastva odločajo z razumevanjem in potrebno hitrostjo o prošnjah, ki jih vlagajo denarni zavodi v obliki akcijskih družb, bodisi da gre za zagotovitev, bodisi da gre za zvišanje družbene glavnice. Tudi pri snovanju in preosnavljanju obrtnih, kupčijskih in denarnih podjetij je treba ekspeditivnega in nezamudnega poslovanja. Snovanje gospodarskih naprav vseh vrst v obliki akcijskih družb je na slovenskem ozemlju sedaj dokaj težavnejše in zamudnejše, kakor v drugih delih kraljevine. Gospodarsko zdravo in dobro je seveda ločiti od gospodarsko slabega, ali dobre in gospodarske potrebne akcije ne smejo trpeti zaradi novih nezdavnih in nepotrebnih projektov.

Slovenski trgovci in obrtni zakonodajci.

1. Enotnost obrtnega zakona za celo kraljevino smatramo za potrebno, izrekamo se pa proti razširjenju zakona o radnjama na celo kraljevstvo, ker njegova določila ne ustrezajo stopnji razvoja, ki jo je pri nas dosegla trgovina, obrt in industrija.

2. V industrijskih, trgovskih in obrtnih vprašanjih je zagotoviti kompetenco ministrstvu za trgovino in industrijo.

3. Za trgovino zahtevamo ohranitev in izpolnitev obrambe po

specifičnem delu, kar traja varovalno trgovino. Le tako je mogoče osigurati našemu trgovskemu naraščanju trgovsko samostojnost.

4. Vdržati je organizacijo v trgovskih gremijih in združenjih ter zvezah trgovskih gremijev in združenj s temeljnimi obveznostmi članstva, s pravico sadostnega sodelovanja v obrtni upravi. Potrebna je institucija državnih združenj inštruktorjev v pomoč in svet stanovskim in gospodarskim združenjem.

5. Za trgovske potnike je treba tudi v novem zakonu določiti, ki zagotavljajo tem važnim posredovalcem v modernem trgovanju možnost, izpolnjevati svoje važne naloge. Urediti je tudi detaljno potovanje tako, da ne postane krošnjarstvo.

6. Izrekamo se za to, da ostanejo trgovske in obrtniške zbornice skupno zastopstvo trgovine, industrije in obrta. Posameznim trem panogam: industriji, trgovini in obrtu je zagotoviti v skupni zbornici za stvari, ki se tičejo posamezne panoge, potrebno avtonomijo. Odločno se izrekamo proti vsaki delitvi sedanje skupne institucije v industrijske, obrtne in trgovske zbornice. Vsaka delitev bi vodila le do občutne slabitve v stvarnem in finančnem pogledu ter bi imela za posledico le oslabeitev delazmožnosti in vplivnosti.

7. Za pospeševanje in povzdigo naše vnanje trgovine zahtevamo osnove trgovskih konzulatov, reprezentantov in trgovskih atašeev na vseh za nas važnih vnanjih tržiščih.

Trgovci, zbrani na vseslovenskem trgovskem shodu se živo za-

Jose Jurkovič:

Pismo o culi.

Da so danes abnormalni časi, kaže že samo dejstvo, da hočejo prikriti srednji igralci dvomljivo igro s škandalozno šifriranimi podlistki in se potijo kritiki do solz, da bi kompromitirali, kar so hoteli poveljevati. Za Vrazom Cankar. Življenje je namreč nekoliko preveč komplicirano, da bi se dal pregledati njegov ustroj samo z zaplenjene cule kakega dragoletnika, in so gorenji pojavi prav tako, če ne še bolj, dokument časa in njegove brezglavnosti kakor zaplenjena cula.

Pa ostanimo pri culi, ki je še najbolj na dnevnem redu. Sicer je cula že premalo rečeno, prepričan sem, da bo dobila prej ali slej svoj zaslužni naslov »večne cule«. In zakaj ne? Saj imamo n. pr. večnega Ahasverja, o katerem ne ve nihče, s kako za slugo je prišel do tega naslova; mogoče sploh nikdar živel ni. Cula, »večna cula«, pa roma že dejanski pet let po svetu in je marsikomu, če že ne rešila, pa vsaj osladila življenje. In zdaj se ji obeta žalostna smrt. Ali je to hvaležnost?

Hočem reči: Zatreli so hoče dragoletništvo, veriženje, tihotapstvo ali kakor se že imenujejo še ne kodificirani pojmi za to vsebino. Rodilo se je to rokodelstvo ob času, ko je rekla ententa, da je treba osrednjo veslesle iztrgati. In ker nihče ne umrje rad od gladi, je prišla proti tej nameni reakcija. Nemčija in Avstrija sta začeli kupovati po Švici in Holandski po čem po tem. Tako je dala država vzgled posameznikom, vlak cula; in po lepem načelu — da iz malega raste velikost, je zavzela ta trgovina na obsegu in blago na cen. In šlo je dalje in bo šlo zopet po lepem načelu — da se hoče vsaka stvar izživeti. Seveda, ampak kako daleč? Še precej daleč, ljubi bralec! Sicer res še obstoja Indija, ali Indije

vedajo, da je bodočnost Slovenije zagotovljena, le s procvitom trgovine in industrije. Predpogoj tega razvoja je letati v strokovnem šolstvu, ki ga nimamo. Zanimarjati, oziroma sistematično zaposljevati od prejšnje države, pričakujemo, da nam nova država v tem oziru ne bo mačeha, in zahtevamo, naj vlada posveti vso svojo pozornost vprašanju trgovskega šolstva, skrbi za to, da v najkrajšem času, ki je mogoče, zgradi nižje, srednje in visoko trgovsko šolstvo, takoj pa izbere primerne moči ter jim s primernimi podporami omogoči, da se izvežbajo za učiteljski poklic na teh šolah.

Pozivamo občine naših mest in industrijskih krajev, naj v razumevanju velikega časa posamič ali združene snujejo trgovske šole ter s primernimi podporami pospešujejo izobrazbo trgovskega naraščanja.

Trgovstvo je pripravljeno, prišpevati k stroškom za zgraditev našega trgovskega šolstva.

Končno je g. Lebinger iz Litije po daljšem utemeljevanju predlagal resolucijo, ki se obrača proti blagovnim oddelkom bank, ter zahteva, da čim prej pri trgovski zvezi začno priprave za ustanovitev centralne trgovske nakupovalne zadruge. Nadalje je bila sprejeta tudi njegova resolucija, ki se obrača proti krivični relaciji 1 : 4.

Po raznih interpelacijah in izraženih željah zahvali se je predsednik dr. Fran Windischer zborovalcem za pozornost ter zaključil dobrosrčni trgovski shod izražajoč upanje, da bodo izražene misli in v resolucijah vsebovane želje rodile za trgovski stan mnogo plodonosnega sadu.

— * —

Koromandije mi več! To se pravi: ves svet se uniformira — če tudi ne s čeladami — na ta način, da postaja cel svet en sam velik gospodarski kompleks. Ti boš dajal to, ti to in ti ono. Ker pa so danes vezi med posameznimi zrahljane, bo trajala ta omotica ali cularstvo vse do tistega časa, da se bodo ustanovile približno enotne svetovne cene. In kar bo veljalo v Švici tri franke, bo veljalo pri nas tri krome, če bo naša valuta dobra, če pa ne — gorje bralec tebi in meni v tistem trenutku!

Pa tu je hitro argument. Do tega ne sme in ne more priti, ker bi vsi noginili. To pa ni niti tolažba, kaj šele argument — in življenje se, kakor znano, ne ozira dosti niti na argumente. Oh, samo spomnimo se Cimbrov, Longobardov, Gotov, Hunov — kje so? Torej: z argumenti ne gre, se vrnimo za to k tolažbam. In tu je — na videz precejšnja: komunizem.

Država bo vendar zastavila vse svoje moči, da ne pride do tega. Him, dobro, ampak kdo je država? Jaz in ti, oziroma ti in jaz in tretji in četrti itd. In če nas danes zbere dvajset, bo v trenutku slišati petdeset različnih mnenj. In koliko jih bo pri trinaestih milijonov ljudi? Praviš, da je mnogo poklicanih, a malo izvoljenih. Proti temu protestiram kot demokrat iz vsega svojega srca in z vse svoje duše, ker ne priznavam izvoljenih. Pa recimo, da se dam majorizirati in se vdam sili, ali recimo lepše, pameti. — Kaj pa potem, če se pokaže na nesrečo, da bi se delilo modrih delincev — a ničesa deliti. Tukaj ne splava po vodi samo upanje na pravično razdelitev, ampak tudi na — komunizem.

Dober politik je namreč tisti, ki razume tok svojega časa, kar se ne pravi nič drugega, kakor da na

spraviti v sklad težnje svojih privrženecv z dejanskimi razmerami. In kakor se drži vsake politične struje nekaj religioznega, tako je v obliki mori tudi s komunizmom. Pripraviš hoče ljudem raj kar že tukaj na zemlji in če bi danes prevzeli komunisti v državi moč v roke, bi morali jutri gnati ljudi s silo v delavnice, če ne čijo vsi skupaj poginiti od gladi. To pa bi bilo veliko, prav veliko razočaranje za pričakujoče množice in prepričan sem, da se ne mudi komunistom prav nič na vlado — če so namreč dobri politiki.

Tako vidiš, dragi bralec, da so se podrli vsi temelji in upi, na katere si upiral svoje življenje, ostala pa je le verižniška cula in bo ostala, dokler ji ne damo zaslužnega prilika »večne«. Do tistihmal pa, se bojim, je še daleč, mnogo dalje kot do druge žetve. Kaj bo do te dobe, povej mi, prijatelj moj, jaz namreč ne vem.

Politične vesti.

— Kdo je kriv, da ni živili. Pod tem naslovom skuša »Slovenec« zvaliti krivdo za izvoz v Madžarsko na demokratsko - socialistično vlado, češ da je ona odobrila mirovno pogodbo z Madžarsko, v kateri se nahaja obveza Jugoslavije za izvoz hrane v Madžarsko. Menimo, da predstavlja ta notica izvesten rekord v metodah sedanjega reakcionarnega režima proti bivši demokratsko - soc. vladi. Ne vemo, če so pristajali SLS res takega duha, da se jim lahko vse servira, mislimo pa, da jih je vsaj nekaj med njimi, ki vedo, da mirovna pogodba z Madžarsko še sploh ni sklenjena, da je torej niti g. Kramer niti g. Kristan niti njihovi tovariši niso mogli odobriti! S to nesramno lažjo hoče »Slovenec« prikriti dejstvo, da je Protič - Korščeva vlada sklenila in podpisala pogodbo z madžarsko vlado za dobavo mnogo tisočev vagonov hrane in v to času, ko so g. Brejc in podobni z mnogimi tuda raznimi gestami zapirali meje »svojih« pokrajini! Klerikalci gotovo plakajo samega sočustvovanja, kadar čitajo, kako »težkega srca« je bila njihova vlada prisiljena izpolniti mirovno pogodbo z Madžarsko, ki je ni, in izvažati hrano v Budimpešto. »Slovenec« razkrije smemo častno uvrstiti med one dokumente nesposobnosti in nevednosti, na katere se opirajo obtoževalci bivše dem. soc. vlade.

— Po regentovem odhodu. Beograd, 9. aprila. Sedaj, ko so prenehale avdijske pri regentu radi njegove boleznj in radi praznikov, se mnogo govori o možnosti sporazuma obeh strank. Govori se, da je regent večkrat izrazil željo, da bi se stranke sporazumele in da je sedaj zopet dobil neki član Protičevega kabineta pooblastilo, da se v svrhu sporazuma pogaja s strankami. Predsednik vlade pa da bi vsekakor moral biti radikalec, najboljši vojsko Stojan Protič.

— Regent ne dovolj oktroiranj kvoruma. Beograd, 10. aprila. Regent Aleksander je odpotoval v Srijemsko Karlovce, da tam prebije prvi dan velike noči. Gotove vesti trde, da je regent pred odhodom izrazil željo, da se do 19. aprila t. j. do dneva, ko je sklicano začasno narodno predstavništvo, na vsaki način doseže sporazum med parlamentarno in demokratsko zajednico in da nikakor ne bo dovolil, da se oktroira kvorum 100 posancev. Tudi se govori, da skušajo gotovi vladni politiki priti v dotiko z opozicijo, da bi na kak način stvorili bazo za sporazum. Iz vladnih krogov pa se širijo vesti, da je vlad predtiranih zahtev opozicije sporazumu nemogoče.

Bilo je naravno, da sem ga želel videti. Zjutraj so nam naznanili, da smo ob 12. povabljeni k njemu. Odšli smo v češki muzej, kjer nam je dr. Zibert razkazal dragocene spomine stare češke literature in zanimive knjige iz Safarikove zapuščine: tu smo videli n. pr. slovenski abecednik, tiskan v Celovcu l. 1790., dela naših lircev itd. Toda misel, da bomo danes na gradu pri prezidentu, je bila tako silna, da smo le mimogrede ogledali te začetke našega skupnega kulturnega dela.

Ob 11. so stali pred hotelom naši avtomobili in kmalu smo drdrali po slavnostno ozivljenih praških ulicah proti Hradčanom. Na Kraljevskem gradu je zdaj pač mnogo bolj živahno, nego je bilo prej, ko je stal tu kakor spomenik češke preteklosti. Tu so zdaj najvišji državni uradi, vojno in znanje ministrstvo. Pred vrati je častna vojaška straža. Gremo po stopnicah navzgor v prvo nadstropje in potem po dolgem hodniku do sprejemne sobe. V garderobi odložimo klobuke in sukneje in stopimo v jasno dvorano v rokoko slogu. Po stenah še vise slike haba-

Dr. I. L.:

V Čehoslovazki.

(Črtice s pota.)

3. Pri prezidentu Masaryku.

Praga se je pripravljala na slavnostni dan: sedemdesetletnica predsednika Masaryka se je slavila po vsej republiki na svečan način. Z vseh hiš so plapolale zastave, okna so bila okrašena, po vseh izlozihah je stala sredi zelenja njegova slika.

Po mestu se je govorilo, da je prezident bolan in da najbrže ne bo sprejemal slavnostnih deputacij. Priznati moram, da sem iskreno želel videti svojega nekdanjega profesorja na njegovem sedanjem mestu. Spominjal sem se, kaj je nam bil prof. Masaryk v onih letih, ko smo mladi in polni nad začeli prihajati na praško univerzo. Tam v starem slavanskem salnu je bilo vedno polno, kadar je on predaval in njegovo ime je postalo geslo slovanske mladine. Imel je na nas vse mogočen vpliv, ki ga more imeti samo velika osebnost. Njegova govora k študentstvu

smo sprejemali kot evangelij življenja: rešil je mnogo mladih ljudi. Pri njem smo našli odgovore na vprašanja, ki so nas obdajala. Versko, socialno, narodno vprašanje: vse to je takrat stalo pred nami in prof. Masaryk je nam kazal pot, kako naj iščemo resnice. Mislim, da ni takrat nobena univerza imela profesorja, ki bi bil tako globoko posegel v življenje študentstva. Bila je sreča za slovansko mladino, da je našla takega učitelja in voditelja. Masaryk je takrat zmagoval na celi črti. Doma pri nas je bila njegova šola neprikljubna: začela se je agitacija proti Pragi in marsikateri slov. študent se je moral boriti s težavami, ker so mu doma odrekli podporo, ker je šel ni dala ostrašiti: bilo je nas takrat v ni dala ostrašiti: bilo je nas takrat v Pragi nad 200. Nismo niti vedeli, da se pripravljamo na velike dogodke. Masaryk se je zanimal za jugoslov. diaštvo posebno potem, ko je nastopil v znanih procesih na jugu. Spominjam se, kako smo ga pričakovali, ko se je nekoč vrnil iz Zagreba. Prosilil smo ga, naj nam priđe govdati in res je prišel. Bil smo

zbrani v neki restavraciji (pri »Pokornih«), vsak svoj vrček piva pred seboj, vsak cigareto v ustih. Burno smo ga pozdravili, ko je vstopil med nas. Mislim, da bo začel govoriti proti vladi, proti Cuvaju, proti avstrijski diplomaciji, proti Nastiću itd. Toda varali smo se: pogledal je na dim, ki se je valil po sobi in na vrčke po mizah in je rekel prav priprosto: »Tu je precej zakajeno«. Čutili smo takoj njegovo ost. In potem je nam govoril o dolžnosti mladine, o korupciji na jugu, ki jo mi sami gojimo in podpiramo, o naših slabostih in napakah, o nezačujnosti in idejnosti, o tem, kako se damo izrabljati tujcem — in vse to je povedal tako očetoško dobrotno, da smo vsi čutili, da govoril prav in da se osvobodimo naroda začena — pri osvoboditvi Čehov in pri poštenosti inteligence. Bil sem mu takrat zelo hvaležen za njegove besede; nekateri pa niso bili zadovoljni, češ, da nam ni povedal tega, kar smo pričakovali. Toda Masarykovo stališče je bilo pravilno. Zavarovali na avstrijsko politiko je bila lahka stvar, — a ustvariti v sebi in v narodu ono mo-

ralno silo, ki bi to zlo uničila — to je bila stvar dela in vzgoje in zato je bilo za nas važnejše to, kar smo slišali o sebi, nego to, kar bi bili lahko izvedeli o avstrijskih intrigah na jugu.

Zadnjič sem videl prof. Masaryka pri svojem rigorozu: bilo mu je nekoliko neprijetno izpraševati: nazadnje sva se ustavila pri Tolstemu in pri ruski filozofiji: pripravljali se je takrat na svoje veliko delo: »Rusija in Evropa«. Ko je l. 1910. slavil svojo 60letnico, smo skušali njegovi učenci podati posebno njegovo narodnostno filozofijo, ki bi bila pomagala nam najti smisel našega narodnega življenja. Toda pri nas se je zdelo, da nam take modrosti ni potreba.

Nisam si mogel misliti, da bi bil Masaryk, ki je bil pred vsem učenjak in vzgojitelj, postal tudi revolucionar in vojakovodja: in vendar med vojno je zapustil domačo udobnost in je odšel na daljno pot skozi svet, da je tam zorganiziral češko silo, razbil je Avstrijo in se je vrnil — kot predsednik češke republike.

prvovrstnih pevskih točk (Smetana; Förster) in pokazali vso krasoto češke pesmi in svoje umetnosti. Razhajali smo se po polnoči domov. Urednik »Venkova« nas je naprosil, da bi mu napisali kak članek za slavodostno številko. Ugodil sem mu radi volje. Imel sem polno misli, ki jih ni bilo mogoče takoj povedati. Češki narod je imel tri velike svetovne može, ki so nastopili ob času, ko se je odločala češka in svetovna bodočnost: Hus - Komenský - Masaryk. Vsi trije so bili reformatorji, vzgojitelji, učitelji. Dali so novo smer življenja svojemu narodu in svetu. Šli so za seboj v razdalji po dvesto let in so reformirali svet okoli sebe. Češki narod je s tem dobil poklic učitelja v srednji Evropi. Začel in trdil je reformacijo vere, žele in javnega življenja. Oseba Masarykova se bo v tem svitu pokazala žele v bodočnosti. Vsi trije Hus, Komenský in on so šli skozi boj k rešnici: li ves narod za njimi. Bili so izgnanci in preganjanji: in ves narod z njimi. Toda zmagala je njih misel in smisel: je zmagala z njimi.

Pilepica in dr. Božičević, zastopnika združenja trgovcev in industrijcev v Opatovcu g. Cedonil Plavšica, zastopnika združenja trgovcev v Vinkovcih g. Orela, zastopnika združenja trgovcev v Sivilu v Zagrebu podpredsednika g. Zatluko, zastopnika pridobitvene trgovske zadruge v Ljubljani predsednika g. Medena in zastopnika slov. trgovskega društva »Merkur« predsednika g. Lillega in tajnika g. Orela. — Na to je poročal predsednik pripravljalnega odbora o dela tega odbora, ki v daljšem govoru zahteval odstranitve deželnih mej in izločitve trgovine iz letništnih trgovcev. Za njim je podpravljalne zborovanje v imenu trgovske obrtno zbornice g. dr. Windischer, povdarjal po meji skupne organizacije in zahteval, da bližje združenje trgovskih organizacij v naši kraljevini. V imenu zveze industrijcev je podpravljal zborovanje predsednik g. D. Hribar, izražajoč stališče industrijcev v Sloveniji in povdarjal potrebo, da pride potom ustanovitve zveze gremijev trgovcev do čim ožjega stika med trgovci in industrijci. Končno je podpravljal zborovanje se predsednik samostojnega združenja trgovcev in industrijcev g. Pilepica, izražajoč današnje politične razmere in njihovo nevarnost. Vsi tri podpravljalci so bili sprejeti od zborovalcev s burnim odobravanjem.

Prečitana in sprejeta je bila na to stališče brzojavka: Njegovega kraljevemu Visočanstvu prestolonasledniku Aleksandru Beograd. Na običnem zboru zveze trgovskih gremijev in združenj v Sloveniji zbrano trgovstvo iz cele Slovenije prosi Vaše kraljevo Visočanstvo, da blagovolite sprejeti izraz naše udanosti. Zveza trgovskih gremijev in združenj v Sloveniji.

Sledilo je tajniško poročilo g. Mohoriča, ki podaja sliko dela pripravljane odbora iz katere se razvidi, da šteje zveza trgovskih gremijev in združenj za Slovenijo do danes 5281 članov. Članje zveze pravil se je opustilo in so se sprejele od vlade že potrjena pravila. Pri na to vrščih se volitvah izvoljen je bil sle-

deži odbor, ki se je tudi imenoval komitet. Načelnik g. Ivan Jelenc in (gremij Ljubljana), prvi podnačelnik Fran Zabal (gremij Ljubljana okolič), drugi podnačelnik Rudolf Strmota (gremij Celje), tretji podnačelnik Vilko Weizel (gremij Maribor), tajnik dr. Ivan Černa (gremij Ljubljana), blagajnik Jurij Verovšek (gremij Ljubljana), odborci g. Ivan Kostov, Alojzij Lilleg, Andrej Šarabon (vsi iz gremija Ljubljana), Josip Špota (gremij Ljubljana okolič), Fran Luskovšek (gremij Celje), Karol Wersche, (gremij Maribor), Fran Čudek, (gremij Ptuj), Franc Pirc, (gremij Kranj), Alfons Oblak, (gremij Novo mesto), Namestniki Urbančič Josip, Pogodnik Fran, (oba iz gremija Ljubljana), Božidar Davorin, (iz gremija Ljubljana okolič), Šotarič Ivan, Šepić Marko, (oba iz gremija Maribor), Dr. Šetina, (gremij Celje).

Proračun za leto 1920/21 izkazuje 119.000 K dohodkov in ravno toliko izdatkov. Vstopnina se določi na dve kroni, članarina pa letno 17 K za vsakega člana. Na to so se predlagali še razni spremeni, ki so jih stališi posamezni gremiji in trgovske zadruge ter končno sklenilo, da se omenjeni širši odbor obsega loč načelnika, oostroma namestnika vseh v zvezi udeleženi gremijev in združenj, v katerem smislu se spremene tudi pravila. Istotako je bil sprejet apremijevski predlog, da se sicer voli odbor za dobo treh let, da pa vsako leto izstopi iz odbora ena tretjina, ki je kompletna na to iz širšega odbora. Za kraj prihodnjega obdobja zbor se določi Maribor.

Končno je bila sprejeta soglasno sledeča resolucija: Zveza trgovskih gremijev in združenj za Slovenijo naj stopi v stik s organizacijami trgovcev v vseh pokrajinah našega kraljevstva in s svrhu ustanovitve osrednje trgovske organizacije za celo državo. Predsednik je ob pol 8. zvečer po konstatiranju vselega delstva, da se je ustanovila za trgovski stah tako nujno potrebna Zveza zaključil zborovanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. aprila 1920.

— Juridična fakulteta ljubljanske univerze se odpre v četrtek 15. aprila ob 11. uri dopoldne s predavanjem dekana te fakultete prof. dr. Leonida Pitamca o »pravu in revoluciji«. To predavanje, ki se vrši v bivši deželnozborni zbornici, je javno. Redna predavanja na juridični fakulteti se pričnejo za vse semestre v ponedeljek 19. aprila.

— Tako je treba delati! V Schwentnerjevi izložbi je bila danes razstavljena diploma, ki jo je poklonila družba sv. CM. v Ljubljani »Pipčarskemu klubu v Trstu«. Diploma je delo našega domačega umetnika Gasparija in kaže v sredini sv. Jurija s zmajem, na desni zgoraj sv. Cirila in Metoda, na levi pa prototip Slovenca, gorenskega možakarja z rdečo »marelo« in »cekarjem«, v katerem nosi 20.000 K. Delo je pravilno in je res v čast umetniku, ki ga je ustvaril. — Pipčarski klub v Trstu si je nadel nalogo, da zbira prispevke za narodno šolstvo. Obstoji sicer šele tri mesece, ali vendar so uspehi njegovega delovanja tako sijajni, da zasluži vse priznanje. V prvih dveh mesecih svojega obstanka je zbral nad 20.000 K in mu je za to priznala Družba sv. CM. sedaj razstavljeno diplomu, ki velja, kakor pravi besedilo na diplomu. — Za sto diplom. Klub pa se sveda ni zaustavil na tem prvem svojem uspehu. Tretji mesec njegovega delovanja, letošnji mesec marec, je bil še posebej uspešen, kajti izkaz zbranih darov za vse tri mesece delovanja, kakor je bil objavljen v tržaški »Edinosti«, izkazuje ogromno svoto K 40.169/61! Tržačani so nam pač res lahko vzor, kako je treba delati, če se hoče doseči resnične uspehe. Zato jim tudi gotovo nihče ne zameri pripombe v pojasnilnem besedilu, ki je dodano razstavljeni diplomu: »Tu se špetel, grešna duša, ki nič ne daš!«

— Naš praški poslanik v Ljubljani. Naš poslanik v Prazi, g. minister Ivan Hribar, je dospel danes v Ljubljano iz Beograda. V Prago se vrne šele v nekaj tednih, kakor to javljajo češki listi.

— V rudnikih v Trbovljah so začeli delati, kakor nam poročajo zanesljivi izveščitelji, iz Hriština, s pasivno resistenco. Vroki niso znani, zdi pa se, da imajo prste vmes komunisti.

— Pred železniško stavbo Govečarja se, da nameravajo železnižari proglasiti, da se dni generalne stavke po vseh železnicah. V koliko odgovarjajo te vesti letini, nismo mogli doznati.

— Afera Schmidt - Zablerov. Na vzklik državnega pravdnika, je višje deželno sodišče svlačilo nemškemu aristokratu Fr. Schmidt-Zabierowu kazeno od petih dni na deset dni strogega zaporu, ker je razžalil jugoslovanskega vojaka.

— Veljavnost potnih listov po vitanje njih pristojbina. Glede veljavnosti potnih listov je ministarstvo za notranje zadeve odredilo, da velja potni list normalno za vso dobo, za katero je bil izstavljen ter se more rabiti tudi za večkratna potovanja. — V tem je le delna

olajšava za potujoče občinstvo, kajti doslej so bili potni listi veljavni le za enkratno potovanje. — Ministarstvo je dalje odredilo, da mora biti potni list pri vsakokratnem potovanju vidiran od oblasti, ki ga je sestavila oostroma od politične oblasti stalnega bivališča. — Za izdajo potnega lista in za vsakokratni vizum se do nadaljnjega pobira pristojbina 10 dinarjev (40 kron).

— Petdesetkronski in dvajsetkronski bankovci se bodo zamenjavali samo še do vstetega 15. maja t. l. in prenehajo po tem dnevu nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na naši zemlji. Zato ponovno opozarjamo občinstvo, da se pohiti z zamenjavo, da tudi eventualne falsifikate odda menjujočim blagajnam, ker po 15. maju t. l. se niti falsifikati ne bodo več odvezali. Tudi se prošnje za izjemno naknadno zamenjavo ne bodo sprejemale. Do nadaljnjega odredbe ostanejo radi pomanjkanja novih malih bankovcev v prometu samo še kronski bankovci po 10 K, 2 K in 1 K. Vsi drugi kronski bankovci pa prenehajo po 15. maju t. l. nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na ozemlju kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

— Z južne železnice. Po poročilu generalnega ravateljstva južne železnice je podguverner »Credit Fonciere de France«, Regard, prišel na Dunaj, da bi kot zastopnik Association Nationale spremljal glavnega ravnatelja južne železnice dr. Falla na potu v Beograd. Ko bo dosežen sporazum z jugoslovansko vlado, da bi se ustvaril provizoričen rešim, v katerega sta avstrijska in ogrska vlada že dali načelno odobrenje, se bo provizorični rešim takoj uvedel.

— Načrti za zgradbo palače »Trboveljske premožokopne družbe«. Kakor je znano, je razpisala trboveljska premožokopna družba natečaj za najboljši načrt za zgradbo projektovane palače ob vogalu Aleksandrove ceste in Gledališke ulice. V določenem roku je bilo vložnih 10 projektov. Izmed teh je bilo 7, katere je proglasila jury za upoštevane vredne. Jury je priznala prvo nagrado v znesku 10.000 K g. arhitektu inženirju Leonu Dukiču v Ljubljani, drugo nagrado v znesku 6000 kron g. stavbeniku in arhitektu Romanu Treotu v Ljubljani in tretjo nagrado v znesku 4000 K g. arhitektu Vladislavu Landi v Sarajevu. Nadalje se je sklenilo, da se nakupita dva nadaljna načrta, katerim se sicer ni priznala nagrada, a odgovarjata svojemu namenu, za znesek po 2000 kron. Načrti se svačijo hpostavijo na ogled občinstvu. Kakor čujemo, bo »Trboveljska premožokopna družba« v najkrajšem času orisala z zgradbo svoje palače, v kateri nameni v prvi vrsti svoje urade, v drugi vrsti pa poskrbi v svojem poslopu tudi za potrebe stanovanja svojemu uradslu.

— Nekaj neverjetnega. Te dni je nastavl na Dunajski cestni detektiv g. ravatelj Petra Grassellia, bivšega

dogojetnega ljubljanskega šupana, in ga pozeval, naj se legitimira. G. ravatelj je v Ljubljani tako znana oseba, da ga pozna vsako dete. Človek bi torej mislil, da ga pozna tudi detektiv. Vrh tega pa tudi častitljiva oseba in znanost g. ravatelja in bivšega šupana, izključuje vsak sum, da bi bil veržnik, tihotapec ali morda še celo kak neveren politični prekucuh. Zdi se, da vidiho naši detektiv v vsakem poštenem človeku tihotapca in veržnika, da bi pa prišli za vrat prave tihotapce in veržnike, ki se svobodno in neovirano šetajo po mestu in ki jih pozna vsak Ljubljančan, to jim pa ne prihaja na misel.

— Odprava potnih zavilkov. Da se omogoči redna odprava v Ljubljani predanih vrednostnih potnih zavilkov z označeno vrednostjo čez 600 K, bodo ljubljanski poštni uradi št. 1 do 6 pričeli z 19. aprilom t. l. v popoldanskih uradnih urah sprejemati liste le v omejenem številu največ po 3 od posameznih strank na dan. Stranke, ki predajo pošti naenkrat po večje število takih zavilkov, morajo iste oddati na pošto le v dopoldanskih uradnih urah do 12. ure. Občinstvo prosimo, da se po tem ravna in v lastnem interesu predaja take zavitke le dopoldne, da se s tem omogoči odprava še isti dan. V popoldanskih uradnih urah za prago Ljubljana - Zagreb - Beograd predani taki zavitki se morejo le redkokrat isti dan odpraviti in čakajo skoraj 24 ur na daljino odpravo.

— Stavka oobla slovenske opere. Vsi člani opere in operete ter vsi uslužbeniki opernega gledališča so odpuščeni. Vsi so prejeli obvestilo direktorija, v katerem jim naznanja, da je nadaljnje delovanje opernega gledališča vsled stavke, torej »vis malore, onemogočeno, da se zaključuje sezona in da se pogodbe vseh nastavljenov opernega in operetnega gledališča razveljavljajo. O tem se je obvestilo tudi poverljivstvo za uk in boročastje. — Uprava kraljevske slovenske gledališča bo pa skušala otvoriti čim preje novo sezono ter sklenila stopiti v pogajanja s člani, ki bi reflektirali na sodelovanje.

— Zaupni sestanek komunistov. V hotelu »Tivoli« so večeraj popoldne priredili komunisti zaupni sestanek, na katerem so razpravljali o politični taktiki stranke, o organizaciji in propagandi za »Delavsko socialistično stranko«. Shod je bil razmeroma dobro obiskan. Na sestanku se je oficijelno proglasila stranka komunistov za neodvisno in samostojno delavsko socialistično stranko. Zvečer so komunisti priredili v »Tivoli« banket, kateri je bil malotvečno obiskan. Kot se vidi, tudi komunisti ne morejo živeti brez »banketov«.

— Šel odde »a ministarstva trgovine in industrije sekulski svetnik dr. R. Maru, ta teden ne sprejema strank. Ker je službeno odsoten v Beogradu.

— Privatni nameščenci so imeli v soboto shod v Mestnem domu. Na shodu so sklenili, da ima poseben zbor zaupnikov sestavljen kolektivno notu, ki se predloži šolim; ako delodajalci ne ugodijo njihovim zahtevam, pravijo, da bodo posnemali Maribor in stavkali. Sodrug Tokan je objubil solidarnost vseh drugih strokovnih organizacij. Perpetuum mobile: trgovec »ne more izhajati«, trgovski nameščenec istotako, zato rastejo cene. Mi pa sklikujemo ankete in se posvetujemo, kako omejiti draginjo. Uspeh je — novo povišanje cen, nove zahteve in nove ankete.

— Naš parlament se mora seliti. Kakor je znano, zboruje narodno predstavništvo v veliki dvorani kraljevskega dvorca. Ker prično v kratkem dvorec popravljati, ki je v bojiš okrog Beograda vsled sovražnega bombardiranja hudo trpel, se bo moralo narodno predstavništvo preseliti. Zgradi se začasno poskone za narodno predstavništvo v bližini »Mameža« na mestu stare konjeniške vojašnice, ki so jo že začeli odirati.

— Ameriški listi o razmerah v zasedenem ozemlju. K temu članku, ki smo ga podali dne 9. t. in, po člankih v »New York Times« in »Chicago Daily Tribune«, bodi še omejeno, da so ga po navedenih dveh listih ponatili tudi skoro vsi drugi časniki v Zjedinenih državah in da je vsebina vzbudila po Ameriki vseobčo senzacijo in čuvstvovanje za nas. Čeprav ni mnogo, je vendar dobro in prav. Italija je izdala za svoje proročanje v Ameriki milijone — milijone, ki so bili določeni za nakup aprovizirane blaga za stradalose v Italiji!

— V Ljubljani dolni je pred tedni umrl gosp. Jurij Robnik, znan zlasti tarlatom pod imenom »Stari Logar«. Pokopnik je bil eden najmočnejših posestnikov v Solčavi. Dobro polovica Logarske doline je bila njegova za last. Pokopnik je se svoj originalnosti slovil po vsej Solčavi dolini. Bil je stara slovenska korenina. Ki je slasti skrbel za to, da se v Logarski dolini ni ugnedel nemški Javli. Ko je bil še posestnik, so mu Nemci ponejati veliko varto, da bi jim prodal od

svojega sveta potrebno stavbišče za sgradbo nemških planinskih postojank. Moč je vse to ponudbe odločno in stalno odklanjal. Turisti, ki so prihajali v Logarsko dolino, so pokopnika dobro poznali. Vsi mu ohranijo prijazen spomin.

— V Mariboru je prevzel v onidnem Narodnem domu restavracijo g. Minko Kosič, dogojetni restavrtar v Trstu.

— V znanje in ravnanje. Podpisana sva radi prevelike zaposlenosti primorana tem potom oblativti, da v stanovanjskih zadevah niti v svojem stanovanju, še manj pa v svojem uradu ne moreva sprejemati prav nobene stranke več. V svet pri državnem stanovanju urada sva poslana kot zastopnika hišnih posestnikov, stranke pa naj se obračajo direktno na ta urad. Le v res nujnih, posebno važnih zadevah se dotičnik lahko obrne na enega od našu s kratkim pisanjem, nikoli pa ne osebno. Hišni posestniki — dobe, kakor znano, potrebna pojasnila v naši društveni misli. Solahurgrava ulica št. 4. ob 7. uri zvečer. Ivan Frelih, Josip Pirc, člana sosveta pri državnem stanovanjskem uradu v Ljubljani. K

— Zopet so nas presenetili s novim poletnim časom! Kar od danes na jutri so nam ga gospodje narekovali. Vprašamo polni začudenja, iz katerih razlogov se je to zgodilo? Živimo v agrarni državi in taka država ne potrebuje »novega« časa, navadni solčni čas je za nas najbolj primeren! Novi poletni čas se je baže odredil v prilog dela in štedenja. Dvomim, da bo svoj namen dosegel, saj se je vpeljal osemurni delavnik in delodajalci vsled tega itak nimajo priložnosti, da bi štedili z razsvetljavo, ker bi tudi po starem času ne rabili več razsvetljave v svojih obratih. Pl. V.

— Opozorilo. Cenjene naročnike našega lista, ki še niso poslali zapadle naročnine ali doplačila za april, prosimo, da to store kmalu, ker se bode zamudnikom list ustavil dne 28. aprila t. l.

— Dijaški transport na Čehoslovaško od dide dne 14. aprila ob 4. uri zjutraj z južnega kolodvora in se priklapi osebemu vlaku na Dunaj. Ukravcanje je možno že večer preje vsem kolegom, ki žele prenočiti v vagonu. — Slovenska dijaška zadruga v Pragi.

— Zlobno poškodovanje brzojavnih in telefonskih naprav. Brzojavni pazniki javljajo vedno čedje poštnemu ravateljstvu, kako škodo povzročajo poštni in brzojavni upravniki na dan šolski otroci in tudi odrasli s tem, da iz razposajenosti, pa tudi iz zlobnosti pobijajo s kamenjem porcelanaste izolatorje na brzojavnih drogih. Zlasti se to pojavlja v kočevskem, kamniškem in kranjskem političnem okraju na brzojavnih proгах med Zlebičem in Ribnico, med Sodražico, Loskim potokom, Novo vasjo in Ložem, med Posavjem in Kamnikom, med Kranjem in Tržičem ter med Kranjem in Kokro. Ves trud to omejiti, je bil dosedaj zastoj. Zaloge izolatorjev gredo h kraju, novih pa za sedaj ni mogoče nabaviti. Če bo šlo tako naprej, bo poštna uprava prisiljena v doglednem času na nekatereh prгах ustaviti brzojavni in telefonski obrat. Občinstvo se zato v državnem in lastnem interesu pozivlja, da iz svoje strani s primernim podukom in svarilom delajo na to, da se v bodoče prepreči škoda, ki se napravlja na brzojavnih napeljavah.

— Dimnikarska dela v Ljubljani. Pred kratkim so naznanili ljubljanski dimnikarji po listih, da bodo pričeli s 1. aprilom 1920, z delom po okrajih. Mestni magistrat kot obrtna oblast razglasi uradno, da je sicer instrukcijsko postopanje s prošnjo dimnikarske zadruge, zadevajoč razdelitev mesta v dimnikarske okraje, v tiru, da pa do danes to zadevno še ni ničesar definitivnega ukrenjenega in da je vsaka samolastna izprememba veljavne dimnikarskega reda od strani dimnikarjev nedopustna. Ljubljana tvori slejkopre jeden sam dimnikarski okraj in vsak hišni gospodar ima slejkopre pravico, izbrati si izmed dimnikarjev, etabliranih v mestu, poljubnega dimnikarja. Tozadevna natančnejša pojasnila dobi je do potrebi na magistratu.

— I. šahovski turnir svetovnih mestrov v Jugoslaviji na Bledu 1920. Poroča se nam: Na čelo gibanja stopil je naš pariški delegat stalni blejski letoviščar dr. Custav Gregorin. Ljubljanski šahovski klub določil je odpustiti informatorje o storjenih sklepih in fondiranih v Zagreb, Beograd, Prago in po tamkajšnjih mednarodnih šahovskih zvezah v Poljsko, Skandinavijo, Britanijo, Belgijo, Svico, Nemčijo. Dunaj ter dalje krog zemeljske oble. Kooptraj je odbor se g. g. V. Vodopivec, Rafaela Thalerja, veleposestnika, in inž. Vagata v Ljubljani. Nobena tekma ne donos državi toliko dobička, kakor šahovski turnir, ker traja izmed vseh tekem največ 4 do 6 tednov ter zahteva najmanj priprav. Za to ni treba subvancij, le kredit-

tov je treba. Šahovski turnir ne trpi tudi pod lakavostjo vremena. Prav radi tega bodo vsi ugledni blejski se radi utesnili za ono dobo v prid udeležencem tekme in poročevalcem.

— Mešano sodišče za vojne zadeve. Na podlagi člena 304. mirovne pogodbe z Nemčijo se je omovalo posebno mešano sodišče za zasebno-pravne zadeve. Kraljeva vlada je določila za člana tega sodišča vseučilišnega profesorja dr. Dragoljuba Arangjelinoviča.

— Trgovska zveza s Avstrijo. Naša država namerava postaviti trgovsko vez z Avstrijo na drugačno podlogo kot so kompenzacijske pogodbe. Zato Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom, podružnica v Ljubljani ne sprejme več vplačil na račun kompenzacijske pogodbe 180/SHS z Avstrijo. Do preklica se sprejema denar le za zdravila, kemikalije, ogljikovo kislino in elektrotehnični material.

— Posebna sodišča proti veržnikom. V ministarstvu za notranje stvari se pripravlja predlog za ministrstvo pravde, da naj se izdela načrt zakona o osnovanju posebnih sodišč prve in druge stopnje. Tvorili bi jih en sodnik in 4 porotniki, pri kaznivih delarjih; za katera je določena zaporna kazen nad pet let, pa 3 sodniki in 4 porotniki.

Seja upravnega odbora »Narodne tiskarne« je v ponedeljek ob 18.

Kultura.

Začetek simfoničnega koncerta je točno ob 8. ne pa ob pol 8, kakor je bilo objavljeno. Slavno občinstvo se najvdušneje naproša, da pravočasno sasede prostora, ker se med izvajanjem dohodit sklenijo.

»Glasbena Matica«. Opozarjamo, da se vrši današnji koncert ga. Lovištevca in Golieva ob 8. po starem, oziroma ob 9. po novem šteju.

Marionetno gledališče. Nedelja, 11. aprila »Obuti maček« ob 5. pop. Torek, 13. aprila »Obuti maček« ob 5. popoldne. Četrtek, 15. aprila »Obuti maček« ob 5. popoldne.

K stavki gledališkega oobla. Prejeli smo in priobčujemo: Na podlagi odredbe ministarstva prosvete št. 13787 in odredbe finančnega ministarstva št. 13698 a dne 12. februarja 1920 je Slovensko gledališče po-državljeno. Funkcije t. l. upravnika je prevzel g. dr. Lubeš. Dr. Lubeš je napravil proračun o finančnih potrebah obeh gledališč ter ga predložil ministarstvu v Beogradu. V tem proračunu je vpoštevaloj fastošče draginjo normalni višje gaše za vse oobla. Kar se tiče pa odmeta doklad, je dobil gospod upravnik od ministarstva natančna navodila in odredbe. Ministarstvo je dovolilo za obe gledališki mesečne subvencije okoli 122.000 kron. S tem zneskom ter z dohodki predstav se morala obe gledališči vzdrževati. Na podlagi teh števil so se začela tudi pogajanja s oobla. Dosedanji prejemki članov zboru s mesečnimi dokladami vred so znašali 960 kron, za moške 1030 K. Uprava je uvidela, da je treba vsled rastoče draginje v okviru razpoložljivih sredstev svlačiti prejemke članov, ter pričela pogajanja za bodočo sezono s pripombo, da dobe dotični člani, ki bi sklenili pogodbo za bodočo sezono, nove svlačne gaše že s 1. aprilom 1920 dasiravno glase pogodbe s manjšo gašo do konca sezijs 1920. Združenje igralcev je nabilo sklep svoje odborovalje, da se članom prepoveduje skleniti pogodbo izpod eksistencnega minimuma, t. l. 1.830 K z dokladami vred. Dogodil se je slučaj, da je neki solist svlačilno podpisal pogodbo s mesečnimi prejemki 1780 kron. Tema članu so zagrozili s izključenjem iz Udruga. Na podlagi eksistencnega minimuma so zahtevali člani zboru kron 1850 mesečnih dohodkov. Seveda so na to tudi ostali člani, tehnično in odrovovalje oobla stavali isti minimum, pa tudi trkali več. Ako bi sredstva dopuščala ter bi bila subvencija tem zahtevam primerna, bi uprava brea odgovora ugodila stavljenim zahtevam. V danem slučaju tega storiti ni mogla. Pri pogajanjih za bodočo sezono ni en član še ni podpisal nove pogodbe, disiravno je nudila uprava svlačnje od 200 do 1800 kron. Ker se sezija približuje koncu je bila velika skrb uprave, pozitivno zvečed, s katerimi člani lahko računava za bodočo sezono. V sled tega je uprava dne 9. aprila 1920 povabila člana ponovno na podpišje pogodbe na podlagi novih pomenjenih jim svlačnih gaš s sledečim ogla-som: »Vsi člani zboru, ki reflektirajo na-angažma za prihodnjo sezono, se opozarjajo, naj podpisajo pogodbo pri tajniku do nedelje 11. aprila 1920 opoldne. Kdor ne podpiše, so smatra, da ne reflektira na-angažma. Njegova dosedanja službena pogodba ostane v veljavi do konca sezijs. Kmalu nato, ko je bil ta oglas priobčen na gledališki tabli je prišlo nekoliko članov zboru v sobo ravnatelja opere, kjer se je nahajal tudi gospod upravnik. Zahtevali se v žaljivem tonu, naj se oglas takoj sname, sicer svačer ne bodo šli. Uprava te lažjave ni mogla upoštevati kot oficijalno, tem manj, ker je predsednik Udruga g. A. Danilo izjavil, da stajka ne pripisuje. Zvečer so bi vsi člani, tudi zbor, točno na mestu, običeni in maskirani. Predstava se je začela normalno. Ko je orkester že igral in se je dvignil zastor so zahtevali člani zboru, naj se omenjeni razglaš takoj snama. Zbor bi moral že peti toda toga ni storil. Prva sila je bila odigrana brez sodelovanja zboru, ki tudi ni več nastopil. S tem so člani preprečili predstavu, ki je bila vsled tega odpovedana. Izpustili niso ovro-je dolžnosti in grešili pogosto. Uprav-

barve anilinove barve, z Dunaja.
dno, letnik 1917 s Severnega Ognjenega
JULIUS KÖNIG, Emmerich
bei Wien.

Cebulček liter po K 4:-
se dobi v semenski trgovini Sever &
Kemp, Ljubljana, Wolfova ul. 12. 2672

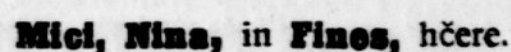
Soln: tiskalni papir 60 : 90 cm, 30 kg.
svetli tiskalni papir 50 : 70 cm, 27 kg., 56 : 82 cm 35 kg.
konceptni papir, dober za pisanje 42 : 68 cm, 20 kg, vsake-
ga en vagon, z Dunaja izvoza prosto.

Kemičarstvo: Salmiak, amonij, nigrozin, boraks, šelak, aceton,
amfion, natrij, svileni sledkor, kromov galun, Glauberjeva sol,
bakreni vitriol, kolofonija, vasilina, cinkov sulfat, galun i. dr. stvari.

Barve: parličko modra, razne anilinove barve, z Dunaja.

Vino: Tokajsko szamorodno, letnik 1917 s Severnega Ognja.

Svojega vinskih za **Severnoamerikansko JUTRO** **SCHNEIDER**, **Emmerich**
in **Wien**.

na veliko skladište na malo
≡ fotografskih potreština ≡
Zagreb, Ilica 12.

Družba za promet petroleja z o. z.
L. Mahorko, Maribor, Ptuj, Celje.

Ponudbe na upravo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani.

Aparati so rabljeni prav malo, torej v brezhibnem stanju in so izdelek znane tvornice strojev za sodavičarnice Karl Pochtler na Dunaju (Wien). — Vprašanja s ponudbo cen na g. **Fran Schleimerja, gostilničarja v Kočevju (Jugoslavija)**, in se pripominja, da se navedeni predmeti lahko ogledajo vsak čas. 2636

Naroda. 2645

Št. 6139.

Beograd Miletina ul. 15.

e cene odločuje o prodaji g. glavni
reformo v Ljubljani. 2667

Bakar.

Vzajemno eventualno tud

Direktoria S. H. S. d

Centrale Satak-Roku, interurban telefon Stav. 9

regove v kompenzacijsko. 267

Državni željeznica.

„LISANJ“ Novi Vinodolski

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.